

Kommunfullmäktige

Svar på interpellation ställd av Rasmus Lenefors (S) angående beredskap för IS-återvändare

Rasmus Lenefors (S) har ställt frågor till mig gällande Huddinges beredskap för att hantera IS-återvändare.

Till att börja med vill jag instämma i interpellantens beskrivning av det lidande som följer i fotspåren av den våldsbejakande islamismens framfart i mellanöstern. Många av de som anslutit sig till IS vill återvända till de länder de tidigare haft kopplingar till i form av medborgarskap eller giltigt uppehållstillstånd. Av de ca 100-tal personer som SÄPO bedömt som potentiella återvändare till Sverige kan det finnas enstaka personer som vill bosätta sig i Huddinge kommun och som kommunen behöver ha beredskap för att hantera. Huddinge kommun har därför tillsammans med 40 andra kommuner inbjudit till möten med Centrum mot våldsbejakande extremism.

Säkerhetspolisen och Polismyndigheten har ansvaret för att utreda återvändare som är misstänkta för brottslighet. Kommunerna har inte något annat ansvar för vuxna IS-återvändare än vad som framgår av Socialtjänstlagen, vilket är samma som gäller för alla vuxna kommuninvånare. Däremot så har kommunerna ansvar för eventuella barn till IS-återvändare och deras välmående. Socialförvaltningens bedömning är att dessa barn sannolikt kommer att behöva utredas grundligt för att se vilka insatser som behöver sättas in.

I Huddinge finns inga särskilda rutiner för personer som begått terroristbrott eller som befunnit sig i krig. Kommunen har dock sedan tidigare tagit fram riktlinjer och tydliga rutiner för att upptäcka och hantera våldsbejakande extremism som är en del av programmet om trygghet och säkerhet. Rutiner för att upptäcka och hantera våldsbejakande extremism hålls levande och uppdateras vid behov när arbetssätt förändras.

En av interpellationens frågor är om Huddinge kommun samverkar med centrum mot våldsbejakande extremism. Svaret på det är ja. Huddinge kommun samverkar med Centrum mot våldsbejakande extremism och har bland annat deltagit i deras utbildningar, nu senast för ett par veckor sedan, och kommunen tar del av deras stödmaterial och rapporter.

Stockholms stad har uppmanat medarbetare inom socialtjänsten att bryta mot sekretessen om det framkommer att en person begått exempelvis krigsbrott, folkmord eller brott mot mänskligheten. Interpellanten frågar om Huddinge

agerar på samma sätt. Huddinge arbetar på liknande sätt som Stockholms stad. Redan idag med befintlig lagstiftning är det tydligt att kommunen har skyldighet att rapportera misstankar om allvarliga planerade eller pågående brottslighet till polisen. Sekretessen inom socialtjänsten kan alltså brytas om det finns misstanke om att en person har begått eller planerar att begå ett brott. Det finns även andra omständigheter som innebär att en socialsekreterare enligt lagstiftningen kan röja sekretessbelagda uppgifter. Enligt min uppfattning är detta särskilt viktigt att bevaka i alla kontakter med eventuella IS-återvändare. I diskussioner med ordförandena i gymnasie- och arbetsmarknadsnämnden och i socialnämnden är och kommer jag vara tydlig med betydelsen av att skicka en signal om att detta efterlevs av personal som kommer i kontakt med dessa personer.

Som ovan beskrivs har kommunerna en viktig roll men långt ifrån ensamma ansvaret för hanteringen av återvändare. Ansvaret delas mellan statliga myndigheter som Säpo och polisen samt hälso- och sjukvården och skolan. Huddinge kommun har tydliga rutiner för att upptäcka och hantera våldsbejakande extremism och deltar aktivt i centrum mot våldsbejakande extremismens arbete. Vi har ett mycket gott samarbete med polisen. Därtill har kommunen hög kompetens och lång erfarenhet inom socialtjänsten av att ta hand om traumatiserade barn vilket är en betydelsefull resurs.

Min oro handlar i första hand inte om kommunens förmåga att hantera ett fåtal IS-återvändare. Den stora utmaningen är att stoppa nyrekrytering och radikalisering. Det är ett långsiktigt arbete som vi tillsammans med Polisen och civilsamhället behöver bevaka och fokusera på framöver.

Daniel Dronjak
Kommunstyrelsens ordförande (M)